

11/09 – V4

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Dep. Vertrouwelijk

Maatschappelijk Beeld en Uitvoeringstoets

Departementaal vertrouwelijk

NCTV

Maatschappelijk Beeld - Selectie signalen uit de samenleving (SCP)*

- Een aantal groepen in de samenleving blijkt harder te zijn geraakt door de coronacrisis dan andere groepen. De verschillen namen op diverse gebieden toe, zoals in arbeid, inkomen, scholing, eenzaamheid en welbevinden. De impact van de coronacrisis versterkt bovendien kwetsbaarheden die we als samenleving daarvoor al hadden en hebben gesignaleerd.
- Er is nog veel onduidelijk over de (langdurige) gevolgen van de coronacrisis.
- Er zijn veel zorgen over de gevolgen van de crisis voor jongeren en jongvolwassenen. Veel maatregelen grepen in op de kern van hun sociale leven, terwijl contacten met leeftijdsgenoten juist voor hen belangrijk zijn vanwege de ontwikkeling van hun identiteit. Bij hen zien we een afname in het psychisch welbevinden en een hoog percentage met enige tot sterke eenzaamheidsgevoelens. Langdurige eenzaamheid kan leiden tot psychische klachten.
- Jongeren zijn kwetsbaar vanwege hun kans op eenzaamheid en een grotere kans op werkloosheid. Dat laatste geldt ook voor laagopgeleiden en voor mensen van niet-westerse herkomst.
- Het sociaal vertrouwen is na een kleine opleving aan het begin van de coronacrisis, al in de zomer van 2020 iets gedaald en sindsdien stabiel en weer terug rond het niveau van voor de coronacrisis.
- Ook het politiek vertrouwen was hoog aan het begin van de crisis, maar is daarna sterk gedaald.
- Recente cijfers van de RIVM gedragsunit laten zien dat het vertrouwen in de Nederlandse corona aanpak sterk is gedaald.
- Uit onderzoek van het SCP blijkt dat het coronabeleid niet de enige verklarende factor is voor afnemend vertrouwen in de politiek en draagvlak voor beleid. Al voor de zomer constateerden wij dat ook de nasleep van de Toeslagenaffaire, discussies over de Nederlandse bestuurscultuur na de verkiezing van de nieuwe Tweede Kamer en opvattingen over het trage formatieproces daarvoor zwaarwegende verklaringen zijn.
- Heldere en transparante communicatie en toegankelijke informatievoorziening is belangrijk voor draagvlak in de samenleving, vertrouwen in instituties.
- De coronacrisis legt het vergrootglas op weeffouten in de economische en maatschappelijke instituties, bijvoorbeeld op de arbeidsmarkt en in het sociaal domein
- Andere belangrijke maatschappelijke vraagstukken die bestonden vóór de pandemie zijn niet weg, bijvoorbeeld het klimaatvraagstuk en de houdbaarheid van formele en informele zorg in de toekomst.

De sociaal-maatschappelijke gevolgen van de crisis – zoals een lager psychisch welbevinden, eenzaamheidsgevoelens en opgelopen schulden – herstellen zich minder snel dan de besmettingscijfers. Het is belangrijk de ontwikkeling in sociaal-maatschappelijke effecten in het oog te houden

- Daarnaast adviseert het SCP de zeggenschap en verantwoordelijkheid over het leven weer meer te verleggen richting de samenleving en zo de balans terug te brengen in de rolverdeling tussen overheid, bedrijven en burgers.
- Veel burgers en bedrijven hebben laten zien dat zij bereidwillig en daadkrachtig zijn om oplossingen te bedenken en te organiseren voor maatschappelijke problemen. Geef ze het vertrouwen dat zij kunnen bijdragen aan het open houden en herstellen van onze samenleving.

* Zie [SCP Dossier maatschappelijke effecten corona](#) ; [SCP adviesbrief Bouwstenen voor Sociaal Herstel](#) ; [Briefadvies Planbureau Fen doorstart voor de samenleving; Burgerperspectieven 2021 | Kwartaal 2](#) ; <https://www.rivm.nl/gedragsonderzoek/maatregelen-welbevinden/welbevinden-en-leefstijl>;

Dep. Vertrouwelijk

Maatschappelijk beeld – Naleving (DD: 10 september 2021)

Algemeen beeld

- De nalevingsbereidheid is aan het afnemen. (Veiligheidsregio)
- Het aantal ontvangen quarantaine verklaringen (59 vs 88) en het aantal controles (82 vs 89) is gedaald ten opzichte van voorgaande uitvraag. (Veiligheidsregio)
- De twee meest voorkomende klachten en signalen gemeld bij ISZW in domein Veilig & Gezond zijn dat:
 - 16% aangeeft dat thuiswerken niet is toegestaan indien dit wel mogelijk.
 - 29% meldt klacht rond gezondheid (zieke werknemer/collega/huisgenoot).
- De gedragsregel 'testen bij klachten' kent een grillig verloop. Begin juli was de naleving ongeveer 31%. Daarna klom de naleving op tot boven de 40%. In de laatste meting zien we weer een daling naar ongeveer 33%. De hoogst gemeten waarde was in meetronde 11 (20 tot en met 26 april 2021) met 57%. (RIVM)
- Het wegverkeer bij de grens met België is doordeweeks stabiel, en vertoont in het weekend schommelingen. Het wegverkeer bij de grens met Duitsland is stijgende. Het internationale grensverkeer ligt tussen 76 % en 86% van het niveau van 2019 in dezelfde periode. (IenW)
- Het aantal vluchten via Nederlandse luchthavens is aan het stabiliseren. Het niveau ligt in de laatste weken gemiddeld rond 72% ten opzichte van 2019 in dezelfde periode. (IenW)

Drukke in de binnensteden/1.5 m

- Het aantal parkeertransacties in heel NL steeg met +0,7% t.o.v. vorige week. (Parkmobile)
- Het verschil met 2020 is: +5,7%. Vergeleken met 2019 is het verschil +16,1%. Dit effect wordt veroorzaakt door Staycations. (Parkmobile)
- Het aantal verplaatsingen voor werk vertoont de laatste weken een stijgende trend. De verplaatsingen naar onderwijs stijgen zeer sterk door meer fysiek onderwijs. Beide ontwikkelingen hangen samen met het einde van de vakantieperiode. (IenW)
- Het wegverkeer vertoont nog steeds een licht stijgende trend. Het niveau van het personenverkeer op de hoofdwegen ligt de afgelopen weken gemiddeld op 91% t.o.v. 2019 in dezelfde periode. Door het einde van de vakantieperiode worden de spitsen weer zichtbaar drukker. (IenW)
- De aandacht voor de basisregel afstand houden is minder geworden, vooral bij horeca staat deze regel onder druk. (Veiligheidsregio's)
- Online worden nog altijd meer transacties gedaan dan gebruikelijk (bijna +20%) en offline (pin en geldopnames) juist 7% minder. Binnen de offlinebetalingen liggen de geldopnames ruim 20% lager dan normaal, het aantal binnenlandse pinbetalingen zo'n 7% lager dan normaal. Dit kan wijzen op een afname in drukte tov 2019. (ING)

Drukke in OV/Mondkapjesplicht

- Het aantal bekeuringen op de mondkapjesplicht in het OV van de politie is te verwaarlozen en stabiel de afgelopen weken. (Nationale Politie)
- Het OV-gebruik stijgt sterk door het ten einde lopen van de vakantie. Het niveau van het OV-gebruik ligt de afgelopen weken gemiddeld op 69% ten opzichte van 2019 in dezelfde periode. Dit effect is met name terug te zien op doordeweekse dagen. (IenW)
- Statistische daling van 79,5% naar 77% voor het draagvlak 'dragen van een mondkapje in OV'. (RIVM)
- Bij 'openbaar vervoer' ligt het aantal pinbetalingen het verst onder normaal (daling ruim 30%). (ING)

Hoofdpijnen Sociaal Maatschappelijke Reflectie SCP op maatregelen

- Enkele sectoren, waaronder de culturele sector, de horeca en evenementenbranche zijn hard geraakt door de crisis en bijbehorende maatregelen. De vrijetijdsbesteding die deze gelegenheden bieden, zijn voor veel mensen belangrijke activiteiten die bijdragen aan ontspanning, ontspanning, plezier en ontmoeting.
- Het loslaten van de 1,5m, placering en bezoekersnormen zullen naar verwachting positieve gevolgen hebben voor het welzijn van burgers en voor de sectoren die voornamelijk met beperkingen worden geconfronteerd.
- Onderzoek van de RIVM gedragsunit laat overigens zien dat afstand houden van anderen in de praktijk niet altijd kan worden gerealiseerd. Zes op de tien deelnemers van het onderzoek zegt dat het lukt om voldoende afstand te houden, vier op de tien lukt dat dus niet.
- Er is daarentegen ook een groep mensen met een kwetsbare gezondheid voor wie vaccinatie niet mogelijk is of onvoldoende beschermend werkt en die soms tot zelfisolatie overgaan. Voor hen kan het loslaten van de 1,5m als toenemend gezondheidsrisico worden gezien en zelfisolatie toenemen waardoor zij verder verwijderd raken van deelname aan de samenleving. We adviseren rekening te houden met deze groep mensen.
- Er is overlap in kenmerken van de groepen die kwetsbaar zijn gebleken voor sociaal economische gevolgen van de crisis en de groepen met een lage bereidheid voor vaccinatie en die dus een negatieve test nodig hebben voor een coronatoegangsbewijs. Mogelijk risico is dat deze groep zich (verder) benadeeld gaat voelen, dat onvrede toeneemt en de tegenstelling tussen gevaccineerden en niet-gevaccineerden wordt verscherpt.
- Het is te verwachten dat de mensen die het hardst zijn geraakt door de crisis in de afgelopen anderhalve jaar, hiervan in het najaar nog niet of onvoldoende zijn hersteld. Verdere negatieve gevolgen en ervaringen komen daar dus bovenop en kunnen ook invloed hebben op het draagvlak voor beleid vanuit deze groep.
- Heldere en transparante communicatie en toegankelijke informatievoorziening is belangrijk voor draagvlak in de samenleving, vertrouwen in instituties en het bereiken van zowel kwetsbare groepen als de mensen die niet gevaccineerd zijn. Het loslaten van de 1,5m afstandsregel en tegelijkertijd een dringende oproep tot vaccinatie vanwege de mogelijke risico's voor de volksgezondheid en de beschikbare zorg kan tegenstrijdig aanvoelen. In de communicatie zal voldoende aandacht moeten worden besteed aan de betekenis van de gedeelde (en eigen) verantwoordelijkheid van mensen voor hun gezondheid en die van anderen. Zonder dat is het loslaten van de 1,5m lastig uitlegbaar. Deze meer fundamentele boodschap over het communiceren over de gedeelde verantwoordelijkheid van de hele samenleving wordt ons inziens ook bevestigd door onderzoek van de RIVM gedragsunit, waarin naar voren komt dat het voor ongeveer de helft van de mensen onlogisch of moeilijk te begrijpen valt waarom sommige gedragsregels in de ene situatie wel gelden en in de andere niet. Ook het vertrouwen in de Nederlandse aanpak is sterk gedaald. Het is belangrijk zicht te houden op draagvlak in de samenleving voor verschillende (mogelijke) maatregelen, en de sociale impact van de crisis op dat draagvlak. Uit onderzoek van het SCP blijkt dat het coronabeleid niet de enige verklarende factor is voor afnemend vertrouwen in de politiek en draagvlak voor beleid. Al voor de zomer constateerden wij dat ook de nasleep van de Toeslagenaffaire, discussies over de Nederlandse bestuurscultuur na de verkiezing van de nieuwe Tweede Kamer en opvattingen over het trage formatieproces daarvoor zwaarwegende verklaringen zijn. De uitlegbaarheid van besluitvorming, en in dit geval het continueren dan wel loslaten van de 1,5 meter en de inzet van coronatoegangsbewijzen, is van groot belang voor zowel het draagvlak voor beleid als het politieke vertrouwen in de samenleving.

Bron: Sociaal en Cultureel Planbureau

Hoofdpijnen Sociaal Maatschappelijke en Economische Reflectie Trojka op maatregelen

Hoofdboodschap: Het opzetten van een breed CTB-beleid kan een kans zijn om de samenleving te openen, maar is ook een ingrijpende maatregel, die kosten met zich meebrengt. Daarom is het goed dat het principe van een open samenleving daar tegenover staan. Ook is van belang dat de inzet van CTBs niet langer wordt voortgezet dan noodzakelijk.

- Er zijn aanzienlijke baten van het loslaten van de 1,5 meter.
 - De 1,5 meter-norm zorgt er namelijk voor dat circa 11% van de economie niet goed kan functioneren, met name in sectoren als de horeca, cultuur en evenementen.
 - Vanuit SME-perspectief is het wenselijk om rekening te houden met de uiteenlopende wensen van burgers op dit punt. Er dient in de communicatie ook oog te zijn voor diegenen die volledige heropening nog spannend vinden.
- Er is uit SME-perspectief veel aan gelegen om ook andere beperkende maatregelen, waarvan verlenging wordt voorzien, los te laten wanneer de epidemiologische situatie dat toelaat. In het bijzonder maatregelen die jongvolwassenen treffen zoals het maximum van 75 personen in het onderwijs en de beperkingen voor de nachthoreca en evenementen. Nu anderhalf jaar solidariteit van hen is gevraagd, zou wrang zijn dat juist op plekken die voor van belang zijn als laatste nog beperkingen gelden. Vanuit SME-perspectief is het daarom zeer wenselijk om ook de nachthoreca zo snel als mogelijk te openen met een CTB-regime.
 - Volgens recente CBS-cijfers had bijna één op de zes Nederlanders boven de twaalf jaar het afgelopen half jaar psychische problemen als gevolg van de coronacrisis. Zowel de sluiting van scholen als van uitgaansgelegenheden worden hierbij als oorzaken aangekaart.
 - Op dit moment is een groot deel van het (hoger) onderwijs weer geopend zoals voorheen. De positieve effecten daarvan zijn groot. Tegelijkertijd geldt enkel in het MBO, HO en WO, in tegenstelling tot alle andere plekken in de maatschappij, er nog maximumgroeps grootte van 75 personen. Met name hoorcolleges en grotere events op onderwijsinstellingen kunnen dan niet plaatsvinden.
 - Het behouden van beperkingen voor de nachthoreca en evenementen (volumegrens muziek na 00.00) komt neer op een indirecte sluiting van de nachthoreca.
 - Naast de economische belangen vervult de nachthoreca een sociale functie in het leven om mensen te ontmoeten en vrije tijd te besteden, met name voor jongeren, waarvan de mentale gezondheid is verslechterd, is dit zeer belangrijk.

Een brede opzet van het CTB-beleid is ingrijpend en brengt ook significante kosten met zich mee en leidt zelf ook tot economische fricties. Deze kosten wegen op tegen de baten van een open samenleving, tegelijk is tijdelijkheid van deze maatregel van groot belang.

- De verplichting een CTB te laten zien bij alledaagse activiteiten is een ingreep in de vrijheid van mensen.
- Ook zijn er kosten voor ondernemers aan verboden. Denk hierbij aan extra kosten i.v.m. het inzetten van extra personeel, of omzetverlies doordat consumenten/bezoekers wegblijven. Bij eerdere experimenten in het voorjaar met testen bij pretparken bleven veel bezoekers weg.
- Ook kent het in stand houden van de testinfrastructuur een significant budgettair beslag.
- Wel is aannemelijk dat de economische kosten van CTB-beleid kleiner zijn dan die van de huidige 1,5m norm.
- Uit het buitenland volgt dat CTB's ook een stimulans kunnen zijn voor mensen om zich te laten vaccineren. Hierdoor wordt het risico op SME-schade als gevolg van nieuwe maatregelen of uitstel van zorg beperkt. Dit kan een mooie bijvangst van het introduceren van CTB's zijn.

Inschatting effecten o.b.v. afwegingskader	Maatschappij	Economie	Totaal
1,5m norm			
Coronatoegangsbewijzen			
Mondkapjesplicht OV			
Handen wassen			

* Effecten van maatregelen onder de aanname dat iedereen zich aan de maatregelen houdt

Bron: EZK, FIN, SZW

Reflectie DGSC-19

Reflectie op loslaten 1,5 meter

- **Geef een duidelijk signaal af dat Corona er nog steeds is**
Het wegvallen van de 1,5 afstandmaatregel, voor velen hét symbool voor de corona-aanpak, kan de suggestie wekken dat het virus er niet meer is. Het breder invoeren van het Coronatoegangsbewijs is een mogelijk signaal.
- **Heb expliciet aandacht voor deelname kwetsbare groepen aan de samenleving**
Er zijn groepen in de samenleving die het spannend vinden dat de 1,5 meter wordt losgelaten. Ook zij moeten in staat gesteld worden om veilig deel te nemen aan de samenleving (school, werk, sport, horeca en evenementen) en zich niet gedwongen voelen zichzelf te isoleren.
- **Vraag waakzaamheid en actie van iedereen om de samenleving zo open mogelijk te houden, voor zichzelf én voor de ander**
De herijkte aanpak leunt sterk op de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Geef duidelijk aan wat die eigen verantwoordelijkheid inhoudt: welke actie concreet verwacht wordt, wat is waakzaam zijn (zie side 2).
- **Vraag ook expliciet waakzaamheid en actie van gevaccineerden**
Veel gevaccineerden hebben het idee dat maatregelen niet meer op hen van toepassing zijn terwijl ook waakzaamheid en actie van hen verwacht wordt.
- **Heroverweeg het advies voor gevaccineerden om zich niet te testen en thuis te blijven na een melding van de CoronaMelder**
Dit advies sluit namelijk niet aan bij de vraag naar waakzaamheid en individuele actie.
- **Biedt mensen concrete voorbeelden hoe verstandig om te gaan met de risico's van het virus die ook na vaccinatie blijven bestaan.**
Voorbeelden: doe een zelftest voor de zekerheid wanneer je in contact komt met veel mensen, bijvoorbeeld voor werk, school of een feestje, schud geen handen en blijf elkaar de ruimte geven in supermarkt, school, werk etc.
- **Roep mensen op ook zelf na te laten denken hoe (samen) te leven met het virus vanuit eigen overtuigingen en ideeën.**
Hiermee speel je in op de vindingrijkheid van het individu en de samenleving en tegelijkertijd bevordert dit het gevoel van controle en autonomie bij individuen. Ook kom je zo (deels) tegemoet aan groepen in de samenleving die weinig op hebben met de overheid.
- **Geef als overheid aan dat je de samenleving wil faciliteren in acties wanneer deze erom vraagt.**
Er zijn groepen in de samenleving die verwachten dat de overheid hen ondersteunt in het ondernemen van actie bijvoorbeeld door het bieden van handreikingen, checklists etc.
- Bij de oproep tot waakzaamheid en individuele actie helpt het dat het **draagvlak voor basis maatregelen** zoals het testen bij klachten, het handen wassen en het ventileren **hoog** is evenals het doen van zelftesten (RIVM preferentieonderzoek, augustus 2021).

Herstel/vergroot het publieke vertrouwen in het ctb

- Geef **openheid** over het doel van het ctb.
- **Erken** dat het ctb als **extra maatregel** kan worden ervaren, dat het mogelijk **belemmerend** werkt voor sectoren die toch al hard geraakt zijn en erken de **weerstand** die het kan oproepen bij bepaalde groepen.
- Geef aan dat de overheid er alles aan doet om het ctb goed te laten werken door het oplossen van technische problemen en **weghalen van drempels**: weinig reistijd tot testlocaties, **gratis testen** en **ondersteuning aan niet-digivaardigen** etc. Laat ook zien welke **aanpassingen** zijn gedaan n.a.v. eerdere ervaringen (wat hebben we als overheid geleerd).
- Erken ook de noodzaak van draagvlak van en **samenwerking met ondernemers en bezoekers** voor een succesvolle uitvoering van het ctb en geef aan wat een ieders verantwoordelijkheid is.
- Geef aan dat je het ctb gaat **monitoren** en bouw een **evaluatiemoment** om bij te kunnen sturen waar nodig, we weten immers nog niet precies hoe de maatregel uitpakt en hoe effectief die gaat zijn (we leren door).
- **Wees duidelijk over de tijdslijnen van de invoering** en mogelijk uitfasering ctb.
- **Wees eerlijk over het restrisico** van het ctb, ook gevaccineerden kunnen anderen besmetten en verminder het restrisico door bijvoorbeeld gevaccineerden te vragen een zelftest te doen voordat ze naar drukke gelegenheden gaan.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdlijnen Uitvoeringstoets

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Rijk

Het loslaten van 1,5 meter met mogelijke opties:

- Het loslaten van de 1,5m norm en het vervallen van de mondkapjes betekent dat er feitelijk geen enkele strafrechtbepaling meer geldt.
- Daarmee komt een einde aan de bevoegdheid van de overheid om gedrag van mensen in het publieke domein af te dwingen.
- Als alternatief blijft daarmee alleen over het fysiek (on)mogelijk maken van bepaalde gedragingen (bijv. door sluiting / afzetten / crowdmanagement door gemeenten).
- Bij het loslaten van de huidige (tijdelijke) normen rondom evenementen dient rekening gehouden te worden met de termijnen van reguliere vergunningstrajecten en multidisciplinaire voorbereiding.
- Blijvende aandacht gaat uit naar de communicatie van (overgebleven) basis maatregelen; de maatregelen moeten eenduidig, consistent en makkelijk uitlegbaar zijn.
- Als maatregelen zoals de 1,5m norm worden losgelaten, dan zal de naleving bij een eventuele herinvoering hiervan beperkt zijn. Een beperkte naleving bemoeilijkt de handhaving.

Introduceren CTB voor (nacht)horeca, evenementen, professionele sportwedstrijden en kunst en cultuurvertoning:

- Wanneer op grote schaal wordt overgegaan tot de invoering van CTB's is het aannemelijk dat dit (al dan niet tijdelijk) zal leiden tot vormen van pro-actieve weerstand en burgerlijke ongehoorzaamheid. Dit kan leiden tot een breder maatschappelijk ongenoegen met als uitingsvorm onder andere (grootschalige) demonstraties.
- De naleving van het correct gebruiken van CTB is sterk gebonden aan de omstandigheden. Een CTB is alleen effectief als er sprake is van een gecontroleerde en afgezette fysieke omgeving. Bij veel (doorstroom) evenementen, cultuur en sport is daarvan evenwel beperkt sprake.
- Ondernemers zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het handhaven van de coronamaatregelen en het controleren op CTB's. Eventuele sectorale toezicht- en handhaving moet door de daartoe geëigende (sectorale) toezichthouders plaatsvinden. Hierna volgt bestuurlijke handhaving. De keuze voor inzet van de politie in sectoren is gebaseerd op de noodzaak om als sterke arm op te treden.
- Zeker in de beginfase is het te verwachten dat de daadwerkelijke naleving, toezicht en handhaving rondom het gebruik van CTB's zal leiden tot extra openbare orde problematiek.

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Uitvoering en Handhaving Lokaal

Algemeen

- Bij het veranderen/aanpassen/vervallen van landelijke corona-maatregelen, is het belangrijk om ook te kijken naar de herprioritering van handhavingstaken. Maar geef gemeenten houvast naast de vastgestelde reguliere lokale prioriteiten (uit jaarplannen-toezicht, veiligheidsplannen etc).
- Denk ook aan de lange termijn. Nu corona onder ons blijft moet ook gekeken worden naar welke risico's vinden we acceptabel (wat ook in tijd kan veranderen) om zo weer naar een open samenleving te gaan.
- Hierbij kan gekeken worden naar indicatoren zoals besmettingen of druk op de zorg, waarbij het van belang is duidelijkheid te bieden op basis van welke indicatoren coronamaatregelen worden ingezet.
- Een duidelijke en transparante lange termijn strategie is gewenst waarbij op rijksniveau wordt aangegeven welke stappen genomen kunnen worden als bijvoorbeeld het aantal besmettingen en wellicht ziekenhuisopnames toeneemt. Welke maatregelen kunnen mogelijk terugkomen en is dat realistisch en haalbaar binnen de bestaande kaders?
- Dit is essentieel voor gemeenten om er in de handhaving rekening mee te kunnen houden. Maar ook om rust in de samenleving te bewaren en bewustwording over gedrag bij mensen te vergroten.

Maatregelen loslaten

- Het loslaten van de maatregelen heeft vooral belang voor de openbare orde, omdat hiermee (verdere) onvrede in de samenleving wordt voorkomen.
- Daarnaast sluit het loslaten van de maatregelen aan bij de ontwikkeling in de samenleving en de behoefte van mensen om zich weer steeds vrijer te kunnen bewegen nu de vaccinatiegraad steeds hoger wordt. Het draagvlak voor de maatregelen neemt steeds verder af. De verschillende toepassing van evenementen maakt dit ook heel zichtbaar.
- Het is belangrijk dat er met de combinatie van maatregelen loslaten en een brede inzet van coronatoegangsbewijzen een balans komt tussen de vrijheid van wel- en niet-gevaccineerden en nog zo veel mogelijk wordt voorkomen dat niet-gevaccineerden op publieke plaatsen toch te snel besmet raken.
- Het is in de communicatie belangrijk om te benadrukken dat de maatregelen onder de huidige omstandigheden kunnen worden losgelaten maar weer van kracht worden zodra de druk op de zorg te veel toeneemt. Toenemende besmettingen en daardoor mogelijk toenemende druk op de zorg en IC kunnen ontstaan door meer vrijheid maar ook nog steeds door de introductie van virusmutaties.

Brede inzet van coronatoegangsbewijzen

- Bij een brede inzet van CTB is het van belang om een goede verantwoordelijkheidsverdeling te hebben, en ook te kijken naar de consequenties voor het toezicht door gemeenten.
- Primair zijn bezoekers zelf verantwoordelijk voor een correct gebruik van een coronatoegangsbewijs, daarna de beheerder van een locatie om dit te controleren;
- Als laatste ligt er een taak bij gemeenten om toezicht te houden op de controle door de beheerder van een locatie, mits dit mogelijk is op basis van prioriteit en capaciteit;
- Bij het loslaten van de 1.5 meter en brede inzet van CTB, komen er handhavingstaken te vervallen, maar komen er ook andere bij. Het is van belang om goed te kijken wat dit concreet voor gemeenten gaat betekenen.
- Een brede inzet van coronatoegangsbewijzen zou echter betekenen dat toezicht op heel veel verschillende locaties gericht moet worden. Hier zal hoe dan ook een selectie in het toezicht moeten plaats vinden;
- Het is bovendien de vraag hoe buitensporig iedereen zich gaat gedragen als verder alles weer mag. Dit kan vooral de eerste tijd zorgen voor problemen met de openbare orde en inzet van toezichtcapaciteit.
- Brede inzet van CTB vraagt ondersteuning / compensatie voor de hierdoor getroffen sectoren (horeca, sport, cultuur, evenementen, handhavers).
- Brede inzet van CTB kan niet oneindig duren. Geef duidelijk aan waarom dit nu nodig zou zijn en wanneer het weer kan vervallen.
- Bij brede inzet van CTB is het nodig dat er een duidelijke (juridische) afbakening komt, waarin duidelijk is in welke situaties en op welke locaties CTB ingezet gaat worden. Zowel voor ondernemers als handhavers is dit belangrijk.
- Bij brede inzet CTB staat de locatie centraal. Gezien de vraag voor inzet CTB bij (nacht)horeca, evenementen, kunst en cultuur, professionele sportwedstrijden, dan ontkom je niet aan volledige inzet vanaf 1 bezoeker.
- Ook is het lastiger handhaven bij n=30 of n=75.

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Juridisch (VR)

Algemeen

- De VR's stellen dat heldere, uitlegbare en handhaafbare regels van groot belang zijn.
- De VR's prefereren in het kader van de naleving het langer continueren van een maatregel boven het opnieuw invoeren hiervan (jogo-effect).
- De voorkeur wordt gegeven om wijzigingen in de vroege ochtend in te laten gaan en niet 00.00 uur.
- In het geval buurlanden een ander (lichter) regime hebben, zullen mensen uitwijken.
- Houd ook aandacht voor het onderscheid buiten- en binnenlocaties.

Overwegingen ten aanzien van het loslaten 1,5m, de placeerplicht, mondkapjes, thuiswerkadvies

- De VR's geven mee om voor essentiële functies (dienstverlening, OV, winkels) te zorgen dat kwetsbare groepen hier veilig gebruik van kunnen maken. Risico op isolatie kwetsbaren.
- Bij verval van het thuiswerkadvies wordt grote drukte in het OV voorzien. Aangezien hier CTB niet mogelijk is, wordt geadviseerd de mondkapjes te behouden.
- Loslaten 1,5m en invoering CTB vergt een goede uitleg, gezien dit een verzwaaring kan zijn t.o.v. de 1,5m situatie.
- Het gevolg van het loslaten van de 1,5m en placeerplicht is dat er geen maximum meer geldt voor het aantal personen per locatie.
- De VR's wijzen erop dat behoefte bestaat aan een landelijke leidraad voor werkgevers als het thuiswerkadvies komt te vervallen.

Overwegingen ten aanzien van nachthoreca/sluiting dansvoorzieningen

- Als de placeerplicht vervalt, dan is handhaving op dansen bijna onmogelijk. Wat is staan /dansen.
- Er is geen eensluidende definitie van een dansvoorziening. Dansvoorzieningen doen ook aan cultuur, popconcerten, bioscoop, cocktailbar, restaurant. Daarom wordt bij de sluiting van dansvoorzieningen voorkeur gegeven aan: een placeerplicht, eerdere sluitingstijden of geluid uit. Bij sluitingstijden zal het gevolg zijn dat dansen naar eerder op de dag zal verschuiven.
- De VR's wijzen op de uitlegbaarheid indien dansvoorzieningen worden gesloten, maar cafés met maximale capaciteit en zonder beperkingen geopend zijn.
- De VR's pleiten voor dezelfde regels voor evenementen en horeca (qua dans, vermaak, muziek).
- De VR's geven aan het verbod op entertainment in de horeca niet langer uitlegbaar te vinden.
- Bij een sluiting moet een alternatieve invulling van de dansvoorziening (bijv. restaurant) mogelijk zijn.

Overwegingen ten aanzien van coronatoegangsbewijzen (CTB) algemeen

- Als de ondernemer niet de 1,5m als alternatief kan inzetten, kunnen de regels strenger uitpakken voor horeca, cultuur en evenementen. Dit kan ook weerstand oproepen.
- Invoering CTB leidt tot extra kosten ondernemers door extra toezicht, aanschaf apparatuur en inhekking.
- Handhaafbaarheid en controleerbaarheid zijn bij CTB niet of nauwelijks aanwezig.
- Er is geen extra capaciteit voor toezicht en handhaving in het kader van controle op CTB.
- De voorwaarden, zoals op dit moment voor CTB gelden, zijn volgens de VR's te rigide:
 - Inhekkingsplicht: oog voor het straatbeeld (afgehekte terrassen). De VR's pleiten daarom voor andere opties, zoals het gebruik van lint, terrasmeubilair en wait to be seated.
 - CTB geldt op de gehele locatie (ook buiten en binnen). De VR's hebben een sterke voorkeur om CTB slechts in te voeren per zelfstandige binnenruimte. Dan is er ook oog voor hybride locaties en multifunctionele gebouwen.

- Het regime kan nu alleen per 24 uur worden gewisseld. De VR's wijzen erop dat indien vanaf x aantal personen de inzet van CTB verplicht is, ondernemers dus niet gedurende de dag kunnen wisselen. Ook niet als minder dan x personen aanwezig zijn.
- De VR's stellen dat de invoering van CTB tot problemen kan leiden bij locaties met verschillende functies, zoals een koffiezaak in een winkel. Verder dient er een mogelijkheid te blijven voor afhaal bij horeca.
- De VR's voorzien bij het invoeren van CTB invoeren vanaf 0 personen de volgende praktische bezwaren en uitvoeringsproblemen:
 - Kleinschalige evenementen (zoals buurt BBQ) worden nagenoeg onmogelijk.
 - De VR's stellen dat horeca in o.a. wijk- en buurtgebouwen/para commerciële inrichtingen uitgezonderd moeten worden van CTB, gezien deze voorzieningen laagdrempelig bereikbaar moeten blijven. Daarbij vragen de VR's zich af of de inzet van CTB in de horeca ook zal gelden voor kleinschalige zaalverhuur.
 - Verplichte inzet CTB weegt onevenredig zwaar op kleine ondernemers (kleine kroeg/eenmanszaak/afhaalsnackbar). Denk aan de kosten voor extra personeel en aanschaf apparatuur.
 - Op en na stapavonden kan de verplichte inzet van CTB leiden tot extra rijvorming op straat en mogelijk OOV problemen i.v.m. het tonen van CTB.
- De VR's voorzien bij het invoeren van CTB invoeren vanaf een bepaald aantal personen de volgende praktische bezwaren en uitvoeringsproblemen CTB invoeren vanaf een bepaald aantal personen:
 - De VR's vragen duidelijkheid over hoe het aantal personen geteld moet worden (bijv. per zaal of locatie).
- Er wordt gepleit voor een uitzondering op de inzet van CTB voor doorstroombuizen, horeca op besloten plaatsen en georganiseerde jeugdactiviteiten.

Overwegingen ten aanzien van coronatoegangsbewijzen voor horeca en evenementen

- De VR's wijzen op de ruime begrippen 'horeca' en 'evenement', waarbij zij adviseren helder op te nemen waar de inzet van CTB zal gaan gelden en waar niet. Denk aan hotels, casino's, rondvaartboten.
- De VR's vragen ook duidelijkheid te scheppen over de inzet van CTB bij meerdaagse evenementen en wat er zal gelden voor open evenementen in de buitenruimte, zoals wielervedstrijden en parades.
- De VR's wijzen op de uitzondering op de inzet van CTB voor beroeps of bedrijfsmatige werkzaamheden en bijvoorbeeld de samenloop met evenementen en werkbijeenkomsten/trainingen op locaties waar CTB verplicht zijn.
- Er wordt gepleit voor het uitzonderen van evenementen/horeca op besloten locaties (in het kader van beroeps/bedrijfsmatige werkzaamheden) en zaalverhuur, congressen en evenementen in de horeca met een zakelijke of onderwijscomponent.

Overwegingen ten aanzien van kunst en cultuur en professionele sportwedstrijden

- De VR's adviseren CTB enkel voor de vertoning van kunst en cultuur in te voeren, niet de beoefening.
- De VR's pleiten ervoor om CTB enkel in te voeren voor publiek bij professionele sportwedstrijden. Het invoeren van CTB voor publiek bij amateurwedstrijden levert praktische problemen op, velden zijn bijvoorbeeld bereikbaar vanuit verschillende kanten en het gaat om beperkt publiek. Voorkomen dient te worden dat (jeugd)competities worden stopgezet.

Bron: VNG en VR's

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Inspecties (Inspecties IGJ en ISZW)

IGJ

- De IGJ roept op tot blijvende waakzaamheid bij verdere versoepelingen en spreekt haar voorkeur uit voor het stapsgewijs versoepelen zodat de impact hiervan op de samenleving als geheel en op de zorg en jeugdhulp in het bijzonder steeds kan worden gemonitord. De reden hiervan is dat in de samenleving kwetsbare groepen zijn en de zorg en jeugdhulp onder aanhoudend hoge druk staan.
- Bij de afweging om verder te versoepelen dient verder rekening gehouden te worden met het feit:
 - dat er een grote groep mensen is die niet is gevaccineerd (uit vrije wil of vanwege hun gezondheidssituatie);
 - dat er een groep mensen die wel gevaccineerd is maar waarbij het vaccin niet of minder goed werkt;
 - dat er sprake lijkt te zijn van een afnemende afweerreactie na toediening van het vaccin, na verloop van tijd;
 - Dat dit betekent dat het virus zich nog kan verspreiden en ook kwetsbare doelgroepen kan raken.
- Daarnaast heeft de coronacrisis geleid tot het uitvergroten van bestaande én het ontstaan van nieuwe kwetsbaarheden in de zorg en het sociaal domein als geheel. Daarom moet bij de weging of afschalen opportuun is, niet alleen worden gekeken naar pandemie-gerelateerde factoren maar moeten de effecten op alle typen zorg (zoals inhaalzorg of andere zorgvormen zoals geboortezorg) worden meegenomen, evenals het effect op de problemen in het sociaal domein.
- Het is dan ook belangrijk om niet (alle) maatregelen in één keer los te laten maar dit stapsgewijs (gefaseerd) te doen zodat de impact van de versoepelingen breed kan worden gemonitord. Dit is van belang voor de zorg en jeugdhulp, maar ook voor andere sectoren. Nadelige effecten kunnen worden opgevangen.
- Ook is belangrijk dat organisaties de ruimte houden om vanwege het belang van gezondheidsbescherming richting cliënten/patiënten, naasten, medewerkers en derden beschermende maatregelen af te kunnen kondigen. Ook bij wegvallen van algemeen geldende maatregelen

ISZW

- In het algemeen zien wij geen uitvoerings- of handhavingssknelpunten als de maatregelen worden versoepeld.
- Versoepeling van het thuiswerkadvies zou gepaard moeten gaan met aandacht voor arboproof maatregelen in de thuisituatie, de reissituatie van huis naar werk en maatregelen op de werkplek zolang de risico's nog boven een bepaald niveau zitten.
- Standpunt is dat de werkgever verantwoordelijk is voor de gezondheid en veiligheid van de werknemers op de arbeidsplaats. Hij gaat bij veranderende omstandigheden na of die gevolgen hebben voor de risico inschatting en past zo nodig zijn beheersmaatregelen aan. De Inspectie SZW toetst zijn acties. Dat is (altijd) onze aanpak. Nu dat de overheid de coronamaatregelen terugschroeft, ligt de verantwoordelijkheid nog steeds bij de werkgever qua inventarisatie en eventuele maatregelen.

- De corona – RI&E van individuele bedrijven moet voor dat bedrijf uitwijzen welke ruimte er is voor het loslaten van maatregelen of het juist instellen van (nieuwe, effectievere) maatregelen. Zoveel mogelijk uitgaande van de arbeidshygiënische strategie. En dat is weer maatwerk per situatie. Het is daarom voor ons van groot belang dat het OMT heldere voorwaarden aangeeft wanneer de 1,5 meter losgelaten kan worden. Die voorwaarden moeten zo concreet mogelijk zijn zodat dat voor de werkgevers ook duidelijk is. Het is voor ons belangrijk dat we die voorwaarden op uitvoerbaarheid kunnen bekijken. Als Inspectie sluiten we voor werkgevers/werknemers aan bij de algemene maatregelen.
- Misschien nog ten overvloede: de risico-inschatting in geval van corona is uitermate complex. Zelfs de overheid met alle adviseurs en wetenschappers kunnen moeilijk inschatten wat de risico's zijn en wat de beste beheersmaatregelen. En als een werkgever niet mag verplichten om te testen of om een vaccinatiebewijs te vragen of een vaccinatie te eisen maak je het hem/haar wel heel erg moeilijk om een adequate risico-inventarisatie te maken. Vanaf het begin van de uitbraak zijn we ook steeds uitgegaan van de algemene maatregelen, waarbij we wel met name in de zorg extra maatregelen hebben gevraagd.
- Het is bijvoorbeeld niet zo dat mensen die zich bewust niet vaccineren, een afdwingbare claim hebben de vrijheid van andere werknemers te kunnen inperken om zich binnen de 1,5 meter te bevinden. Dat kunnen ze wel willen, maar het is geen plicht voor de werkgever om dat te bewerkstelligen. Tenzij dat uiteraard wettelijk geregeld wordt. Immers, de werkgever zou dan moeten weten wie wel of niet gevaccineerd is, verplicht moeten testen etc. of je krijgt de situatie dat de huisvesting beter en ruimer is voor bewust ongevaccineerden, hetgeen ontoelaatbare ongelijkheid oplevert.
- Wat verder opvalt bij de opties is dat er erg veel wordt losgelaten, maar dat er niets over ventilatie wordt gezegd. Die valt dan dus nog onder het huidige maatregelenpakket ('zorg voor voldoende verse lucht'). Hoe dit subjectieve criterium ('voldoende') goed vorm te geven is nog in ontwikkeling, we hebben begrepen dat TNO daar een advies over gaat geven. En hoewel er wel al via de media gecommuniceerd wordt over hoe ventilatie thuis vorm te geven ("zet ramen en deuren 10 – 15 minuten open als je bezoek hebt gehad") hebben we nog geen adviezen/normen voor werksituaties gezien. Die zijn voor ons wel nodig om hierop toe te kunnen zien.
- De werkgever is verantwoordelijk voor een veilige werkplek en zijn klanten hoeven dan "zich nergens aan te houden". Dat kan stress, agressie, opleveren voor werkgevers en werknemers.
- Wat zijn 'hoogrisicosectoren' (wie bepaalt dat op welke manier) en wat betekent het voor een (kwetsbare) werknemer als hij in een net niet hoogrisicosector werkt? Verder is bekend dat er op dit moment nagedacht wordt over de mogelijkheid geven om ook in werksituaties een CTB (Corona Toegangsbewijs) te vragen. Daarbij missen we nu vooral de mogelijkheid voor een werkgever om (tijdelijk) een CTB te vragen bij activiteiten (zoals seminars etc) van de werkgever. Dit zijn situaties die vergelijkbaar zijn met festivals, cultuur etc. De werkgever zit anders erg in de squeeze tussen zijn verantwoordelijkheid om een veilige werkplek te garanderen, die hij niet kan waarmaken omdat zijn handen op de rug gebonden zijn.

Bron: IGJ en ISZW

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: Gedrag

Draagvlak en naleving maatregelen en beleid hangt in belangrijke mate af van:

1. de dreiging van het virus, waarbij men met name naar ernstige ziekte (ziekenhuis en IC opnames) en overlijdens kijkt
2. de effectiviteit van maatregelen voor op/afschalen, om deze dreiging het hoofd te bieden
3. of de maatregelen/het pakket haalbaar en duidelijk zijn, en de lasten eerlijk verdeeld of er stap-voor-stap wordt versoepeld, met enige traagheid, om jo-jo effecten te voorkomen
4. of er voldoende oog is voor de negatieve effecten van maatregelen, met name langdurige

Dit toepassend op de 1.5m regel:

1. Het huidige risiconiveau staat op 'zorgelijk' (15 IC/60ZKH opnames per dag). Een aanzienlijk deel van de bevolking is nog niet volledig gevaccineerd. Het MBO/HBO/WO onderwijs is recent gestart zonder 1,5m en we gaan richting het najaar.
2. De 1.5m wordt gezien als een effectieve maatregel om virus te onderdrukken (8 vd 10 mensen).
3. De 1.5m is een generieke maatregel die bijna overal geldt. Afstand houden is wel lastiger op plekken ivm drukte en treft bepaalde organisaties (horeca, evenementen) onevenredig.
4. De effecten / risico's van onderwijs open zonder 1.5m, eventueel seizoenseffect, etc zijn nog niet duidelijk.
5. Een groot deel van de bevolking (65%) vindt open houden van het onderwijs en de horeca zeer belangrijk.
6. Het draagvlak voor mondkapjes in het OV is nog behoorlijk hoog (8 vd 10). Het OV zal in toenemende mate drukker worden bij versoepelingen, terwijl 1,5m afstand houden voor mensen die daar behoefte aan hebben dan moeilijker wordt.

Conclusie:

Vanuit gedragsperspectief is er momenteel geen acute aanleiding om de 1,5m los te laten. Versoepelingen die mogelijk weer teruggedraaid moet worden, zijn belangrijk om te voorkomen met oog op vertrouwen in het coronabeleid. Bij sectoren die zwaar getroffen zijn door de 1.5m maatregel, maar zonder die maatregel een hoog-risico setting worden, is een toegangspas een acceptabele optie. Indien epidemiologisch verantwoord, kan thuiswerken stapsgewijs versoepeld worden, en mondkapjes in het OV wellicht later.

Aandacht voor communicatie

- Leg helder de achterliggende overwegingen achter besluitvorming uit
- Benoem en toon begrip voor de groep(en) in de samenleving die liever een ander besluit had gezien .
- Benadruk belang van bescherming kwetsbaren tot vaccinatiegraad voldoende hoog is (bijvoorbeeld mensen die om medische redenen niet gevaccineerd kunnen worden of waarbij het vaccin niet tot verhoogde bescherming leidt).

Communiceer inclusief

- Respecteer en erken de legitimiteit van verschillende meningen/ percepties in de maatschappelijke discussie rondom het maatregelenpakket. Licht toe dat en hoe deze zijn meegenomen in de afweging die is gemaakt.
- Benadruk dat iedereen hoort erbij, voorkom dat mensen/ groepen zich geïsoleerd en uitgesloten voelen. Benoem aanvullend beleid ter bescherming van de kwetsbaren.

Proactieve communicatie

- Over de mogelijkheid dat er in de toekomst meer / andere maatregelen nodig zijn, draagt bij aan het gevoel van legitimiteit van de maatregelen op het moment dat ze daadwerkelijk ingevoerd worden.

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: NKC (I)

Opiniebeeld (peilingen eind augustus-begin september)

- Ongeveer de helft van de samenleving vindt dat er niet meer en niet minder maatregelen moeten komen.
- Een derde van de samenleving vindt dat er te veel maatregelen zijn, dit percentage is licht toegenomen ten opzichte van een eerdere peiling in augustus.
- Zo'n 40% verwacht dat er vanaf 2022 geen maatregelen meer nodig zijn, een zelfde groep verwacht dat er altijd maatregelen blijven.
- Niet-gevaccineerden voelen zich steeds vaker buitengesloten uit de samenleving.

Algemeen

- Het loslaten van de 1,5 meter is een symbolische stap, waarmee we ook aangeven dat we in een andere fase van de coronabestrijding zijn gekomen. We hebben dat samen (als samenleving) voor elkaar gekregen. Voor het draagvlak van het komende beleid helpt het om dat ook te benoemen.
- In deze fase is de samenleving open. Dat betekent het nog meer een gezamenlijke verantwoordelijkheid is geworden om de verspreiding van het virus af te remmen. Het verdient aanbeveling dit te noemen.
- Tegelijkertijd zijn we er nog niet, het CTB is nog steeds een stevige maatregel. En het virus kan nog veel kwaad doen. Voorkom het beeld van een nationale 'freedom day'. Dat is in tegenspraak met de koers die we nu in gaan waarbij eigen verantwoordelijkheid belangrijk is. Ook het gebruik en controle van het CTB vraagt eigen verantwoordelijkheid van het publiek en de desbetreffende sectoren.
- Het helpt voor het draagvlak als de vaccinatiegraad, die we ook als samenleving hebben opgebouwd, gebruikt wordt voor de onderbouwing van de keuzes voor het stap voor stap loslaten van de maatregelen en de momenten waarop die maatregelen daadwerkelijk vervallen.
- Laat ook goed zien (onder meer in de persconferentie) welke regels er nu nog gelden.

Loslaten 1,5 meter

- In de praktijk is de 1,5 meter op veel plekken en door veel mensen al losgelaten. Het is dan ook belangrijk om te benadrukken waarom afstand houden wel een belangrijke maatregel was en 'social distancing' voor veel mensen nog relevant gaat zijn.
- Om de verplichting van 1,5 meter te vervangen voor een advies om 1,5 meter te houden is niet realistisch. De naleving van de verplichting is al heel slecht, daarom is het beter om een alternatief te komen. Bijvoorbeeld: "geef elkaar de ruimte, hou afstand van elkaar waar dat mogelijk is".
- Benoem ook dat handen geven nog steeds onverstandig is.

- Een grote groep mensen vindt dit een spannende stap, denk aan mensen die nog steeds kwetsbaar zijn voor het virus omdat bij hen vaccinatie niet werkt of niet mogelijk is. Het risico bestaat dat deze groep zich verder terugtrekt uit het maatschappelijk verkeer. In de communicatie is het zeer relevant om hier erkenning en aandacht voor te vragen en ook op te roepen om elkaar ruimte te geven en niet ongevraagd dicht op iemand anders te staan of iemand anders ongevraagd aan te raken in situaties waarbij dat niet nodig is, bijvoorbeeld in winkels, op straat of op het werk.

Vervallen verplichte placering, bezoekersnormen en andere voorwaarden op locaties

- Dit is goed uitlegbaar en kan rekenen op draagvlak.

Vervallen mondkapjesplicht (OV, onderwijs, luchthavens)

- In een deel van de situaties waarbij de mondkapjesplicht nu nog geldt (bijvoorbeeld het onderwijs en OV) zal dit leiden tot zorgen. Leg goed uit waarom het nu toch veilig en verantwoord is.
- Mocht besloten worden dat mondkapjes in bepaalde situaties nog wel verplicht blijven, dan helpt het voor het draagvlak als dit wordt beperkt tot situaties die niet goed vergelijkbaar zijn met andere situaties. Het is goed uitlegbaar om het in de voertuigen van het OV te verplichten, maar op het station is het lastig (daar kan je altijd afstand nemen van anderen). Het is goed uitlegbaar om het in een vliegveld te doen vanaf de douane omdat dat een heel heldere grens is en je kunt wijzen op internationale afspraken.

Aanpassen thuiswerkadvies

- Dit raakt een beperkt deel van de samenleving (kantoorpersoneel), verlenging van het thuiswerkadvies in de huidige vorm is niet meer goed uitlegbaar. Het vervallen van dit advies zal kunnen rekenen op draagvlak. Tegelijkertijd zullen juist werknemers uit de kwetsbare groepen zich zorgen maken. Erkenning hiervoor helpt bij het gesprek tussen werkgevers en werknemers hierover. Deels thuiswerken en deels op kantoor is goed uit te leggen.
- In de communicatie benoemen dat hybride werken een hele goede nieuwe vorm is van werken om de gezamenlijke verantwoordelijkheid te nemen. Binnenlands reisadvies vervalt

Binnenlands reisadvies vervalt

- De naleving van dit advies is laag. Het advies laten vervallen zal dan ook kunnen rekenen op draagvlak.

Bron NKC

Dep. Vertrouwelijk

Hoofdpijnen Uitvoeringstoets: NKC (II)

Coronatoegangsbewijzen (CTB)

- Het instellen voor het CTB zal voor veel ondernemers en andere beheerders van ruimtes waarvoor het gaat gelden gezien worden als een verzwarening en niet als een versoepeling. Erkenning hiervan en uitleg waarom het toch nodig is, helpt voor het draagvlak.
- Deze maatregel raakt met name mensen die niet-gevaccineerd zijn. Als hier te veel nadruk op wordt gelegd, dan draagt dat bij aan het vergroten van het gevoel dat zij steeds meer worden uitgesloten van de samenleving. Dat is niet wenselijk.
- Voor het draagvlak is het relevant om te laten zien op welke punten het CTB is aangescherpt en waarom het nu veiliger is om het in te zetten (en ook omdat de vaccinatiegraad nu veel hoger is onder jongeren). Aandacht voor handhaving door sectoren zelf en overheid helpt bij het vergroten van het draagvlak.
- Voor het draagvlak is het ook verstandig om te benadrukken dat de inzet voor langere tijd is (mogelijk enkele maanden), maar dat er ook een einde komt aan de inzet van het CTB (het is nodig voor een tijd, maar niet voor altijd). De grootste onzekere factor is de introductie van een nieuwe variant van het virus. Regelmatig wordt opnieuw beoordeeld of het CTB kan vervallen. Benoem ook dat het kabinet geen knipperlichtbeleid wil. Als het CTB vervalt, dan kan dat alleen als de verwachting is dat het langere tijd niet nodig gaat zijn.
- Benoem alleen een mogelijke einddatum als redelijk zeker is dat deze datum ook echt behaald gaat worden.

Nachthoreca blijft gesloten

- Het niet openen van de nachthoreca zal leiden tot veel protest uit de sector en van jongeren. Uitleggen van het dilemma helpt. Laat zien dat er gezocht wordt naar alternatieven om te zorgen dat de nachthoreca wel op termijn veilig open kan.

Bron NKC

Dep. Vertrouwelijk

Omgevingstoets buitenland

Geactualiseerd op 11-09-2021

Dep. Vertrouwelijk

Maatregelen	NL	BEL	DUI	FRA	VK	DK
Onderwijs	Zo normaal mogelijk open, voor HO onderwijs geldt een groepsgrootte van maximaal 75 studenten per ruimte	PO volledig open, VO en HO gedeeltelijk open	Open; mogelijk plaatselijk nog restricties.	Open zonder beperkingen	Zo normaal mogelijk open.	Open; regionale verschillen in of er zelftest moet worden en wat te doen als ouders symptomen hebben.
Winkels & Horeca	Horeca open onder voorwaarden: • Open tot 00:00uur. • Placeringplicht & 1,5 meter afstand verplichting • Max capaciteit= 100% op 1,5 meter.	Geen beperkingen meer buiten placeringplichts en mondkapje bij verplaatsingen binnen horeca. Opening nachthoreca is voorzien op 1 oktober.	Per 23/8 is er voor binnenruimten een coronatoegangsbewijs nodig. Met ingang van 11 oktober wordt een eigen bijdrage gevraagd voor testen.	CTB verplicht bij toegang. Voor discotheken geldt dat binnen 75% open mag, en buiten 100%. Wel geldt nog een afstandsadvies, wat lokaal aangevuld kan worden met een mondkapjesplicht.	Open sinds 19 juli zonder beperkingen.	Open sinds 10 september zonder beperkingen
Niet-medische contact-beroepen	Open	Open (m.u.v. sekswerkers); beweegt naar vaccinatieplicht toe.	Open, vanaf 23-8 alleen met een coronatoegangsbewijs.	Open, vaccinatie verplicht voor eenieder die werkt met kwetsbaren.	Open	Open
Mondkapje	Verplicht in het openbaar vervoer, personenvervoer en op vliegvelden.	Verplicht op veel (maar niet alle) drukbezochte plaatsen en op gezag van de lokale overheid. Vervalt op wat in NL doorstroomlocaties heet.	Verplicht in gesloten ruimtes die publiek toegankelijk zijn.	Buiten niet langer verplicht. Kan verplicht worden gesteld door het Provinciebestuur bij hoge personendichtheid en langdurig contact.	Vervallen sinds 19 juli.	Alleen verplicht op vliegvelden.
Quarantaineplicht	Overtreding wordt bestraft met een vaste boete van €339, die uitgebreid kan worden met een dwangsom.	Besluitvorming hierover voorzien.	Overtreding wordt bestraft, lijkt sprake van lokale verschillen m.b.t. handhaving en hoogte van de boete.	Overtreding wordt bestraft met een vast boete van €1000 (die kan worden verhoogd naar €1300).	Geen (in Engeland ook geen zelf-isolatie na contact met iemand die positief getest is).	Overtreding wordt bestraft.
1,5^e meter	Verplicht, met aantal uitzonderingen	Verplicht, wijzigingen op korte termijn niet voorzien.	Verplicht, wijziging voorsloeg pas voorzien in de endemische fase.	Verplicht en aangepast naar 2-meter.	Vervallen sinds 19 juli.	Vervallen sinds 10 september.
Coronatoegangsbewijzen	Inzet bij geplaatste evenementen en locaties voor kunst- en cultuurbeoefening (2/3 reguliere capaciteit) en ongeplaatste evenementen buiten (max. 750 bezoekers)	Inzet bij grotere evenementen (groter dan 200+ personen binnen of 400+ buiten) Vanaf 1 oktober worden deze getallen opgetrokken (500+ personen binnen, 750+ buiten).	Vanaf 23/8 moeten bij een incidentie van >35/100.000 per 7 dgn in een Kreis CTB bij: evenement, zorg, contactberoep, sportcentra, horeca, bioscopen, culturele instellingen, vliegwezen. Sommige evenementen zijn alleen open voor mensen met '2G' (herstel- of vaccinatiebewijs).	CTB's zijn sinds 9 augustus een aanvulling op de basismaatregelen (afstand, handen wassen, etc.). CTB's zijn ingevoerd op plekken die al open waren (restaurants, culturele instellingen en sport). Testen vanaf half oktober niet meer gratis.	Mogelijk verplichting CTB in najaar 2021 afhankelijk van stand epidemie.	Geen inzet meer sinds 10 september.